

Свіщова Владлена Олегівна
студентка 9-го факультету 4 курсу 1 групи
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

науковий керівник: Глібко Сергій Васильович,
к.ю.н., доцент, директор НДІ правового
забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України

ОБ'ЄКТИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ВКЛАД В СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ

Дослідження проблем формування статутного фонду господарського товариства за рахунок майнових прав інтелектуальної власності є актуальним питанням сьогодення, оскільки охоплює цілу низку категорій, пов'язаних в першу чергу, з наслідками правового і фінансового характеру. Під час дослідження були застосовані вимоги законодавства України у сфері інтелектуальної власності.

Питанням внесення майнових прав інтелектуальної власності до статутного капіталу цікавились приділяли увагу такі фахівці, як Я. Ващук, Л. Тетянич, що досліджували питання оцінки майнових прав та бухгалтерської звітності, Ю. Атаманова, О. Беляєва, М. Доронін, В. Зінов, А. Козирев, О. Новосельцев, В. Самойленко, К. Сафарян, А. Рабець, О. Рузакова, С. Фролов, М. Гордєєва, М. Юрченко, що досліджували аспекти внесення майнових прав інтелектуальної власності до статутного фонду господарського товариства, а саме — особливості оцінки таких прав. Слід зазначити, що комплексного науково-практичного дослідження порушеного питання українськими науковцями не проводилось.

В Україні створено величезну кількість юридичних осіб. Так, за даними Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України в нашій державі на 01.01.2017 року зареєстровано 1185071 юридичних осіб, при цьому з них 15206 — акціонерні

товариства (далі — АТ), 532401 — товариства з обмеженою відповідальністю.

Для створення АТ та ТОВ засновникам таких господарських товариств за вітчизняним законодавством необхідно володіти значними фінансовими та матеріальними ресурсами.

Так, статтями 24 Закону України «Про господарські товариства» ред. від 02.11.2016 р., ст. 14 Закону України «Про акціонерні товариства» ред. від 11.06.2017 р. загальна номінальна вартість випущених акцій становить статутний (складений) капітал акціонерного товариства, який не може бути менше суми, еквівалентної 1250 мінімальним заробітним платам, виходячи із ставки мінімальної заробітної плати, діючої на момент створення акціонерного товариства.

Оскільки для створення господарського товариства потрібна досить велика сума, можливість формування статутного капіталу шляхом внесення нематеріальних активів дозволяє створити юридичну особу у випадках, коли не вистачає коштів. В даному випадку в якості нематеріальних активів можуть виступати майнові права на об'єкти права інтелектуальної власності.

Внесення таких нематеріальних активів до статутного капіталу дозволяє:

- сформувати значний за розмірами статутний капітал;
- суб'єктам права інтелектуальної власності ставати засновниками юридичної особи без залучення грошових коштів.

Під час внесення майнових прав інтелектуальної власності до статутного капіталу логічно було б проведення оцінки таких прав, оскільки якщо законодавець прив'язує створення господарського товариства з конкретною грошовою сумою, то визначення оцінки в грошовому еквіваленті майнових прав має логічне місце.

Якщо приймається рішення щодо внесення майнових прав інтелектуальної власності до статутного капіталу господарського товариства, то необхідно враховувати особливості правової охорони відповідного об'єкта.

Випадки визнання недійсними патентів на такі об'єкти у судовому порядку у зв'язку з невідповідністю патентів умовам надання правової охорони існують доволі часто. Тому засновники госпо-

дарського товариства повинні брати до уваги ризики формування статутного капіталу свого підприємства за рахунок майнових прав інтелектуальної власності на такі об'єкти.

Передавання майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності як вклад до статутного капіталу юридичної особи фактично являє собою відчуження цих прав їх володільцем на користь останньої, оскільки після їх передавання юридична особа стає власником майнових прав, що йому передані. Відтак засновник (учасник), передавши ці права в статутний капітал, втрачає право на їх використання. Попередній правовласник цих майнових прав зможе їх використовувати лише за умови, якщо юридична особа дозволить таке використання на підставі договору. З приводу такого не дуже справедливого рішення законодавця існує дуже багато спорів як у практичній діяльності, так і в науковому середовищі.

О.М. Тверезенко, в своїй науковій праці з приводу теми дослідження зазначає, що правовласник може передати права в статутний капітал повністю або частково, зокрема, враховуючи те, що, наприклад, виключне право автора (чи іншої особи, яка має авторське право) на використання твору включає в себе понад десять правомочностей, серед яких відтворення творів, будь-яке повторне оприлюднення творів, переклади творів, переробки та інше, тому правовласник може передати лише деякі з належних йому прав інтелектуальної власності, та навпаки, права, які не передаються правовласником (учасником) в статутний капітал, залишаються у нього, але це повинно бути формально закріплено в документах.

Крім того, слід зважати на строки чинності майнових прав інтелектуальної власності, оскільки після їх спливу юридична особа зможе лише використовувати передані йому права і не зможе передати їх, наприклад, за ліцензійним договором іншим фізичним та юридичним особам.

Відтак ще одна особливість внесення майнових прав інтелектуальної власності в статутний капітал полягає в тому, що на відміну від іншого майна, майнові права мають свій обмежений строк дії. Підтримуючи думку О.М.Тверезенко, яка зазначає, що при прийнятті рішення щодо внесення майнових прав інтелектуальної власності

до статутного капіталу господарського товариства необхідно врахувати особливість правової охорони відповідного об'єкта, зокрема, той факт, що патент на корисну модель та патент на промисловий зразок видаються під відповідальність власників таких патентів.

Отже, в національному законодавстві яскраво вбачається проблема стосовно правової охорони майнових прав, які були передані юридичній особі в склад її статутного капіталу, в разі їх дострокового припинення або, наприклад, якщо за рішенням суду патент на річ було визнано недійсним, а права на нього також були складовими статутного капіталу тощо. Чи буде ця прогалина вирішена законодавцем покаже час, але, таким чином, зрозуміло, що сучасне українське законодавство у сфері інтелектуальної власності потребує певного доопрацювання.